

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 96/14

Λουξεμβούργο, 10 Ιουλίου 2014

Απόφαση στην υπόθεση C-138/13
Naime Dogan κατά Bundesrepublik Deutschland

Αντίκειται στο δίκαιο της Ένωσης η προϋπόθεση της στοιχειώδους γνώσης της γερμανικής γλώσσας, από την οποία η Γερμανία εξαρτά τη χορήγηση θεώρησης εισόδου προς τον σκοπό της οικογενειακής επανένωσης για τους συζύγους Τούρκων υπηκόων διαμενόντων νομίμως στο έδαφός της

Η προϋπόθεση αυτή, που θεσπίστηκε το 2007, δεν συμβιβάζεται με τη ρήτρα «standstill» της Συμφωνίας Συνδέσεως με την Τουρκία

Στο πλαίσιο της επανένωσης των συζύγων υπηκόων τρίτης χώρας, η Γερμανία εξαρτά, καταρχήν, από το 2007, τη χορήγηση θεώρησης εισόδου από την ικανότητα του συζύγου που ζητεί την επανένωση με τον συντηρούντα να εκφράζεται στα γερμανικά, τουλάχιστον με απλές λέξεις. Σκοπός της νέας αυτής προϋπόθεσης είναι η πρόληψη των καταναγκαστικών γάμων και η προώθηση της κοινωνικής ένταξης.

Η N. Dogan, τουρκικής υπηκοότητας και κάτοικος Τουρκίας, επιθυμεί να επανενωθεί με τον σύζυγό της στη Γερμανία. Ο σύζυγός της, επίσης τουρκικής ιθαγένειας, ζει από το 1998 στη χώρα αυτή, όπου διευθύνει εταιρία περιορισμένης ευθύνης της οποίας είναι εταίρος με πλειοψηφική συμμετοχή και όπου έχει άδεια διαμονής αόριστης διάρκειας. Τον Ιανουάριο του 2012, η Γερμανική Πρεσβεία στην Άγκυρα αρνήθηκε για δεύτερη φορά να χορηγήσει στην N. Dogan θεώρηση εισόδου προς τον σκοπό της οικογενειακής επανένωσης, με το αιτιολογικό ότι δεν διαθέτει τις απαραίτητες γλωσσικές γνώσεις.

Η N. Dogan προσέφυγε τότε ενώπιον του Verwaltungsgericht Berlin (Διοικητικού Δικαστηρίου του Βερολίνου, Γερμανία). Το δικαστήριο αυτό ερωτά το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά πόσον η απαίτηση γλωσσικών γνώσεων την οποία επιβάλλει η Γερμανία από το 2007 είναι συμβατή με το δίκαιο της Ένωσης και, ιδίως, με τη ρήτρα «standstill» που συμφωνήθηκε στις αρχές της δεκαετίας του 70 στο πλαίσιο της Συμφωνίας Συνδέσεως με την Τουρκία¹. Η ρήτρα αυτή απαγορεύει τη θέσπιση νέων περιορισμών της ελευθερίας εγκαταστάσεως².

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο απαντά ότι αντίκειται στη ρήτρα «standstill» μέτρο του εθνικού δικαίου που έχει θεσπιστεί στο οικείο κράτος μέλος μετά την έναρξη της ισχύος της ρήτρας και το οποίο επιβάλλει στον/στη σύζυγο Τούρκου υπηκόου διαμένοντος στο εν λόγω κράτος, προκειμένου να εισέλθει στο έδαφός του προς τον σκοπό της οικογενειακής επανένωσης, την υποχρέωση να αποδείξει εκ των προτέρων την απόκτηση στοιχειωδών γλωσσικών γνώσεων της επίσημης γλώσσας του κράτους αυτού.³

¹ Η ρήτρα αυτή περιέχεται στο Πρόσθετο Πρωτόκολλο, που υπογράφηκε στις 23 Νοεμβρίου 1970 στις Βρυξέλλες και συνήφθη, εγκρίθηκε και επικυρώθηκε εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2760/72 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1972, περί συνάψεως του προσθέτου πρωτοκόλλου καθώς και του χρηματοδοτικού πρωτοκόλλου, που υπεγράφησαν στις 23 Νοεμβρίου 1970 και προσαρτώνται στη Συμφωνία Συνδέσεως μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Τουρκίας και περί των μέτρων που πρέπει να ληφθούν για την έναρξη της ισχύος τους (ΕΕ ειδ. έκδ. 11/002, σ. 149).

² Η απαγόρευση αυτή εκτιμάται σε σχέση προς τους περιορισμούς που ίσχυαν κατά τον χρόνο έναρξης της ισχύος της ρήτρας για το συγκεκριμένο κράτος μέλος (1η Ιανουαρίου 1973 στην περίπτωση της Γερμανίας).

³ Λαμβανομένης υπόψη αυτής της απάντησης, το Δικαστήριο εκτιμά ότι δεν είναι αναγκαία η εξέταση του δευτέρου ερωτήματος του Verwaltungsgericht, ήτοι κατά πόσον η επίμαχη γλωσσική απαίτηση αντίκειται και στην οδηγία 2003/86/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, σχετικά με το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης (ΕΕ L 251, σ. 12).

Πράγματι, μια τέτοια γλωσσική απαίτηση δυσχεραίνει την οικογενειακή επανένωση καθιστώντας αυστηρότερους τους όρους της πρώτης εισόδου, στο έδαφος του συγκεκριμένου κράτους μέλους, των συζύγων των Τούρκων υπηκόων, σε σχέση προς τους όρους που ίσχυαν κατά την έναρξη της ισχύος της ρήτρας «standstill». Μια τέτοια ρύθμιση συνιστά, κατά την έννοια της εν λόγω ρήτρας, νέο περιορισμό στην εκ μέρους των Τούρκων υπηκόων άσκηση της ελευθερίας εγκαταστάσεως.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η οικογενειακή επανένωση αποτελεί αναγκαίο μέσο για να καταστεί δυνατή η οικογενειακή ζωή των Τούρκων εργαζομένων που έχουν ενταχθεί στην αγορά εργασίας των κρατών μελών και συμβάλλει τόσο στη βελτίωση της ποιότητας της διαμονής τους όσο και στην ένταξή τους στα κράτη αυτά.

Πράγματι, η απόφαση του Τούρκου υπηκόου, όπως ο S. Dogan, να εγκατασταθεί σε κράτος μέλος προκειμένου να ασκήσει εκεί οικονομική δραστηριότητα κατά τρόπο σταθερό μπορεί να επηρεαστεί αρνητικά όταν η νομοθεσία αυτού του κράτους καθιστά δυσχερή ή αδύνατη την οικογενειακή επανένωση, οπότε ο εν λόγω υπήκοος μπορεί, ενδεχομένως, να αναγκαστεί να επιλέξει μεταξύ της δραστηριότητάς του στο συγκεκριμένο κράτος μέλος και της οικογενειακής ζωής του στην Τουρκία.

Τέλος, η θέσπιση νέου περιορισμού μπορεί μεν να επιτραπεί εάν ο περιορισμός δικαιολογείται από επιτακτικό λόγο γενικού συμφέροντος, είναι πρόσφορος προς διασφάλιση της υλοποίησης του επιδιωκόμενου θεμιτού σκοπού και δεν βαίνει πέραν του αναγκαίου για την επίτευξή του μέτρου, πλην όμως το Δικαστήριο κρίνει ότι οι προϋποθέσεις αυτές δεν πληρούνται εν προκειμένω.

Συναφώς, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι, έστω και αν υποτεθεί ότι οι λόγοι που εκθέτει η Γερμανική Κυβέρνηση (ήτοι η πρόληψη των καταναγκαστικών γάμων και η προώθηση της κοινωνικής ένταξης) μπορούν να συνιστούν επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος, μια εθνική ρύθμιση όπως η απαίτηση της απόδειξης γλωσσικών γνώσεων **βαίνει πέραν του αναγκαίου** για την επίτευξη του σκοπού αυτού **μέτρου, καθόσον η μη απόδειξη της απόκτησης επαρκών γλωσσικών γνώσεων συνεπάγεται αυτομάτως την απόρριψη της αίτησης οικογενειακής επανένωσης, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαίτερες περιστάσεις κάθε περίπτωσης.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106